

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาขอเสนอสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. วิธีดำเนินการศึกษา
3. สรุปผลการศึกษา
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา แบ่งออกได้ตามลำดับดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 223 คน (สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด. 2551 : 2) โดยผู้ศึกษาจะทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำรวจข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านลักษณะงาน
2. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

3. ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า
4. ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน
6. ด้านการบริหารและการปกครองบังคับบัญชา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งแนวทางการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับขวัญในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น โดยเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในแต่ละด้าน

การวิเคราะห์ระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำข้อมูลมาแปรค่าตามเกณฑ์คะแนนกำหนดระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยนำเสนอในรูปตารางพร้อม คำบรรยาย เกณฑ์ในการแบ่งช่วงระดับขวัญกำลังใจ ใช้เกณฑ์ตามการศึกษาของ เบสต์ ส่วนที่เกี่ยวกับการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด นำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยาย โดยจัดเรียงจำแนกตามความถี่ (frequency)

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษาพบว่า ระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.04, \sigma = 0.75$) โดยขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับที่หนึ่งคือด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านลักษณะงาน ด้านการบริหารและการปกครองบังคับบัญชา และสุดท้ายคือด้านเงินเดือนและสวัสดิการ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านลักษณะงาน ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ งานในตำแหน่งหน้าที่ตรงกับ

สาขาวิชาที่ท่านได้รับการศึกษามา รองลงมาคือ งานที่ปฏิบัติอยู่เป็นงานที่มีความน่าสนใจและเป็น งานที่ทำให้ท่านมีความสามารถของท่าน และในหน่วยงานของมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน

ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ สภาพแวดล้อมในหน่วยงาน เช่น ระบบแสงสว่างอุณหภูมิ การถ่ายเทอากาศ อยู่ในสภาพที่ส่งเสริมการทำงาน รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและให้ความคิดเห็น ในการจัดสำนักงานและพื้นที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และในหน่วยงานจัดให้มีที่สำหรับพักผ่อนในเวลาพักและท่านสามารถเข้าไปใช้บริการได้

ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ มั่นใจว่าจะปฏิบัติงานในหน่วยนี้ได้ยาวนานเท่าที่ต้องการ รองลงมาคือ ได้รับการสนับสนุนให้เข้าศึกษาอบรม เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของท่านตามที่สายวิทยากรกำหนด และคิดว่าการปรับตำแหน่งโยกย้ายในหน่วยงานของท่านเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ หน่วยงานได้จัดสวัสดิการในด้านการช่วยเหลือเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลอย่างเหมาะสม รองลงมาคือ มีโอกาสได้รับพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน ตามความสามารถและผลงานของท่าน และเงินเดือนที่ท่านได้รับมีความเหมาะสมเพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในครอบครัว

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ เมื่อมีปัญหาในเรื่องการปฏิบัติงานหรือเรื่องส่วนตัวเพื่อนร่วมงานสามารถให้คำปรึกษาเพื่อช่วยแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ รองลงมาคือ มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกันในหน่วยงาน และมีความรู้สึกว่าเป็นเพื่อนร่วมงานของท่านไม่รังเกียจ ท่านและท่านเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน

ด้านการบริหารและการปกครองบังคับบัญชา ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ หน่วยงานมีการประชุมชี้แจงและแจ้งข่าวสารที่ควรทราบให้ท่านได้รับทราบอยู่เสมอ

รองลงมาคือ รู้สึกพอใจกับนโยบายในการบริหารงานในหน่วยงาน และผู้บังคับบัญชาของท่านปกครองท่านด้วยความเป็นธรรมไม่เคยใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ

2. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการตำรวจชั้นประทวนได้ให้ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้ คือ ควรมีการจัดสวัสดิการให้มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำรงชีวิตของข้าราชการชั้นผู้น้อย ควรเปิดโอกาสให้ได้รับการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นอย่างยุติธรรม ควรมีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อความรวดเร็วของการให้บริการและประทับใจผู้รับบริการ ควรมีการแบ่งหน้าที่ที่รับผิดชอบผู้บริหารจะต้องพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้บังคับบัญชาต้องมีความจริงใจและยุติธรรมในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรักสามัคคีของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใต้บังคับบัญชา และนโยบายในการบริหารและวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานควรมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้มีประเด็นที่สำคัญควรแก่การนำอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พบว่า ระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับที่หนึ่งคือด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านลักษณะงาน ด้านการบริหารและการปกครองบังคับบัญชา และสุดท้ายคือด้านเงินเดือนและสวัสดิการ จาก

ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจนครบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ยังอยู่ในระดับที่สูงหรือมาก สอดคล้องกับ บุญธรรม เวชประสิทธิ์ (2542 : 45-60) ที่ได้ศึกษาเรื่องกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนชั้นประทวนในสังกัด กองบังคับการฝึกพิเศษ ในภาคใต้ พบว่า กำลังใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่มีผลต่อกำลังใจในการปฏิบัติงานได้แก่ อายุ อายุราชการ ชั้นยศ เงินเดือน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อกำลังใจในการปฏิบัติงานได้แก่ ระดับการศึกษา อนูรัช วิวัฒน์กุล (2544 : 55-67) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ผูกบิน 602 กองบิน 6 ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ข้าราชการผูกบิน 602 กองบิน 6 มีขวัญกำลังใจในระดับสูง ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งหน้าที่ และด้านชั้นยศ มีผลกับระดับขวัญกำลังใจ ด้านอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพสมรส ไม่มีผลกับระดับ ขวัญกำลังใจ นอกจากนี้ยังศึกษาปัจจัยในการทำงานกับระดับขวัญกำลังใจพบว่า ด้านสภาพการทำงาน และด้านเงินเดือน มีระดับขวัญกำลังใจปานกลาง ด้านความมั่นคงในงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับในสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อหน่วยงาน และด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้ามีระดับขวัญกำลังใจสูง และชาย ดิถีเพ็ง (2544 : 54-61) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ระดับของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ อยู่ในเกณฑ์สูง และถ้าแยกค่าเฉลี่ยของระดับขวัญและกำลังใจในปัจจัยแต่ละด้าน พบว่าปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน อยู่ในเกณฑ์สูงมาก ปัจจัยด้านลักษณะงาน สภาพแวดล้อม ในการปฏิบัติงาน เงินเดือนและสวัสดิการ อยู่ในเกณฑ์สูง ส่วนปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้า การบังคับบัญชา อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จากผลการศึกษาและจากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าความมั่นคงของอาชีพยังเป็นส่วนที่สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานได้มาก เพราะอาชีพข้าราชการตำรวจถึงแม้จะเป็นเพียงชั้นประทวนก็มีความมั่นคงไม่แพ้นายตำรวจ มีฐานะความเป็นข้าราชการจนกระทั่งถึงอายุ 60 ปี จึงจะเกษียณอายุราชการแต่ก็ยังมียศได้รับบำเหน็จบำนาญเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเฮิร์ชเบิร์ก และทฤษฎีของล๊อค และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่านเป็นต้นแบบ ในประเด็นปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ทฤษฎีของล๊อค คือลักษณะงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

ร่วมงาน และการปกครองบังคับบัญชา ทฤษฎีของเฮิร์ชเบิร์ก ได้แก่ ปัจจัยห้าฐาน คือ สภาพแวดล้อมในการทำงาน เงินเดือนและสวัสดิการ นโยบายและการบริหาร ความมั่นคง ปัจจัยจูงใจ คือ ความก้าวหน้า

2. ผลการศึกษาเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการศึกษาระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งแยกออกเป็นรายด้าน รวม 6 ด้าน ดังนี้

ด้านลักษณะงาน ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ งานในตำแหน่งหน้าที่ตรงกับสาขาวิชาที่ท่านได้รับการศึกษามา รองลงมาคือ งานที่ปฏิบัติอยู่เป็นงานที่มีความน่าสนใจและเป็น งานที่ท้าทายความสามารถของท่าน และในหน่วยงานของมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ลีต (1976 : 256 – 257) กล่าวว่า งานเป็นปัจจัยแรกที่จะทำให้บุคคลพอใจหรือไม่พอใจในงานที่ทำ โดยพื้นฐานถ้าบุคคลนั้นชอบงานและมีความสนใจอยู่ด้วยก็จะมี ความพอใจในงานในหน้าที่นั้น ๆ รวมถึงถ้าเป็นงานที่ท้าทายหรือเป็นงานมีความแปลกใหม่ หรือใช้ประโยชน์จากความรู้การศึกษาที่ได้เรียนมา บุคคลก็จะพอใจในงานนั้นมากขึ้น หรือเป็นงานทำให้มีโอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ นอกจากนี้งานจะต้องมีระดับความยากง่าย เหมาะสมกับคนทำด้วย ไม่ใช่่ง่ายเกินไปหรือยากเกินไป จำนวนงานหรือปริมาณงานก็จะพอดีกับ ความสามารถและเวลาของบุคคล ไม่ใช่ปริมาณมากเกินไปแต่ให้ทำในเวลาที่ย่ำกัดมาก งานนั้น ส่งเสริมให้ผู้ทำมีโอกาสประสบผลสำเร็จ ผู้ทำงานสามารถควบคุมกระบวนการและสถิติการ ทำงานของตนเองได้และพัฒนาได้ สอดคล้องกับ สตาพร เอ็ม โอบธู (2541 : 56-70) ที่ว่ากำลัง ขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัด อุบลราชธานี พบว่า ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อัตราเงินเดือน สภาพทางเศรษฐกิจและ ฐานะ มีความสัมพันธ์กับกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีกำลังขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ที่มี การศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ข้าราชการตำรวจที่มีสถานภาพโสดหรือหม้าย หย่าหรือสมรสแต่ แยกกันอยู่ มีกำลังขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน ข้าราชการ ตำรวจที่มีอัตราเงินเดือนมากกว่า 8,700 บาท มีกำลังขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ที่มีอัตรา เงินเดือนต่ำกว่าข้าราชการตำรวจที่มีสภาพทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นหนี้ มีกำลังขวัญในการ ปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ที่เป็นหนี้และข้าราชการตำรวจที่มีชั้นยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีกำลัง ขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ที่มีชั้นยศต่ำกว่าร้อยตำรวจตรี อาจเป็นไปได้ว่าขวัญกำลังใจของ

เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการปฏิบัติหน้าที่ตรงกับองค์ความรู้ในสาขาวิชาที่ได้รับการศึกษามา อีกทั้งผู้บังคับบัญชาได้สังเกตเห็นความสำคัญขององค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่แต่ละคน การแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ จะเป็นบุคคลที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ สภาพแวดล้อมในหน่วยงาน เช่น ระบบแสงสว่างอุณหภูมิ การถ่ายเทอากาศ อยู่ในสภาพที่ส่งเสริมการทำงาน รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและให้ความคิดเห็นในการจัดสำนักงานและพื้นที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และในหน่วยงานจัดให้มีที่สำหรับพักผ่อนในเวลาพักและท่านสามารถเข้าไปใช้บริการได้ อุทัย หิรัญโต (2531 : 162) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพการทำงานที่ผิดหลักก่อนามัย เช่น สถานที่สะอาดเรียบร้อย มีแสงสว่างเพียงพอ ไร้เสียงรบกวน ไม้ร้อนอบอ้าว เป็นต้น จะทำให้คนงานเกิดความสบายใจไม่รู้สึกรำคาญ หรือมีอาการง่วงซึม ขวัญของเขาจะดี แต่ถ้าการจัดสภาพการทำงานไร้ระเบียบ ขาดสิ่งจูงใจ ขาดความสะอาดความสวยงาม คนงานจะขาดความตั้งใจในการทำงาน และเป็นการทำลายขวัญให้หมดสิ้นไปด้วย สอดคล้องกับ ชาย ดิถีเพ็ง (2544 : 54-61) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานปลัดบัญชีทหารอากาศ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ระดับของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานปลัดบัญชีทหารอากาศ อยู่ในเกณฑ์สูง และถ้าแยกดูค่าเฉลี่ยของระดับขวัญและกำลังใจในปัจจัยแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะงานสภาพแวดล้อม ในการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์สูง เป็นไปได้ว่า การทำงานสถานที่ที่มีความเหมาะสมมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน เพราะสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานปฏิเสธไม่ได้ ดังนั้นหากสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมย่อมก่อให้เกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานเช่นกัน

ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ มั่นใจว่าจะปฏิบัติงานในหน่วยงานได้นานเท่าที่ต้องการ รองลงมาคือ ได้รับการสนับสนุนให้เข้าศึกษาอบรม เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของท่านตามที่สายวิชาการกำหนด และคิดว่าการปรับตำแหน่งโยกย้ายในหน่วยงานของท่านเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด มาสโลว์ (1970 : 135 – 136) กล่าวว่าความต้องการความมั่นคงหรือความปลอดภัย (Security or Safety needs) เป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการ โดยต้องมนุษย์ได้รับความคุ้มครองและป้องกันจากอันตรายต่างๆ ต่อชีวิต

ทรัพย์สิน ไม่มีอันตราจากโจรผู้ร้าย ตลอดจนมีความมั่นคงต่อหน้าที่การงาน ไม่ถูกปลดออก จากงานมีรายได้ที่มั่นคง ได้รับการประกันในเรื่องของสุขภาพร่างกาย ตลอดจนได้รับความ ยุติธรรมในการทำงาน อาจเป็นไปได้ว่าการที่บุคคลเข้ามาสู่การดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ ดำรงไม่ว่าจะเป็นชั้นยศใดก็ล้วนแต่มีฐานนะเป็นข้าราชการที่เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงมาก ที่สุดของไทย ไม่มีความเสี่ยงต่อการยกเลิกการจ้างงาน ความไม่มั่นคงในรายได้ จึงทำให้ ดำรงชั้นประทวนมีแรงจูงใจในระดับมากต่อการปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจ สอดคล้องกับ อนุรัช วิวัฒน์กุล (2544 : 55-67) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการ ผูกบิน 602 กองบิน 6 ด้านความมั่นคงในงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับในสังคม ด้านความ รับผิดชอบต่อหน่วยงาน และด้าน โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้ามีระดับขวัญกำลังใจสูง

ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานี ตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ หน่วยงานได้จัด สวัสดิการในด้านการช่วยเหลือเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลอย่างเหมาะสม รองลงมาคือ มีโอกาส ได้รับพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามความสามารถและผลงานของท่าน และเงินเดือนที่ท่าน ได้รับมีความเหมาะสมเพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในครอบครัว สือก (1976 : 256 – 257) ที่กล่าว ว่า ค่าจ้าง เงินเดือนหรือสวัสดิการ เป็นปัจจัยอีกประการหนึ่ง ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบำบัด ความต้องการของมนุษย์ได้ อัตราค่าแรงงานที่เหมาะสมก็จะทำให้ผู้ทำงานมีความพึงพอใจ นอกจากนี้การจ่ายค่าแรงงานต้องยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ในบรรดาผู้ปฏิบัติงานประเภท เดียวกันที่มีคุณสมบัติอย่างเดียวกัน วิธีการจ่ายค่าแรงก็เป็นอีกอย่างหนึ่งที่มีส่วนให้ผู้ปฏิบัติงาน พอใจหรือไม่พอใจ เช่น การจ่ายเงินเป็นรายเดือน รายวัน หรือเหมาจ่ายเป็นราย ๆ หรือจ่ายตาม จำนวนผลผลิต เป็นต้น สอดคล้องกับบุญรมณ์ เวชประสิทธิ์ (2542 : 45-60) ได้ศึกษาเรื่อง กำลั้งขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนชั้นประทวนในสังกัด กอง บังคับการฝึกพิเศษในภาคใต้ พบว่า กำลั้งขวัญในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่มีผลต่อ กำลั้งขวัญในการปฏิบัติงาน ได้แก่อายุ อายุราชการ ชั้นยศ เงินเดือน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการ ปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สะท้อนให้เห็น ว่าการที่บุคคลเข้ามาสู่การดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ว่าจะเป็นชั้นยศใดก็ล้วนแต่มี ฐานนะเป็นข้าราชการที่เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงมากที่สุดของไทย ไม่มีความเสี่ยงต่อการ ยกเลิกการจ้างงาน ความไม่มั่นคงในรายได้ จึงทำให้ดำรงชั้นประทวนมีแรงจูงใจในระดับ มากต่อการปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ เมื่อมีปัญหาในเรื่องการปฏิบัติงานหรือเรื่องส่วนตัวเพื่อนร่วมงานสามารถให้คำปรึกษา เพื่อช่วยแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ รองลงมาคือ มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกัน ในหน่วยงาน และมีความรู้สึกว่าเป็นเพื่อนร่วมงานของท่านไม่รังเกียจ ท่านและท่านเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน ทฤษฎีของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959 : 130 - 135) ในเรื่องปัจจัยจูงใจ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความรู้สึกพึงพอใจในงาน มีความรู้สึกที่ดีต่องานที่ทำ ปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงาน โดยตรง เพราะจะทำให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสนองต่อความต้องการของบุคคลได้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานก็เช่นเดียวกัน ทุกคนย่อมต้องการการได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน จากผู้มาขอรับคำปรึกษาหารือ จากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดบรรลุความสำเร็จการยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย สอดคล้องกับอนูรัช วิวัฒน์กุล (2544 : 55-67) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ผูกบิน 602 กองบิน 6 ด้านความมั่นคงในงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับในสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อหน่วยงาน และด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้ามีระดับขวัญกำลังใจสูง

ด้านการบริหารและการปกครองบังคับบัญชา ประเด็นที่ทำให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ หน่วยงานมีการประชุมชี้แจงและแจ้งข่าวสารที่ควรทราบให้ท่านได้รับทราบอยู่เสมอ รองลงมาคือ รู้สึกพอใจกับนโยบายในการบริหารงานในหน่วยงาน และผู้บังคับบัญชาของท่านปกครองท่านด้วยความเป็นธรรมไม่เคยใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ สอดคล้องกับลือต (1976 : 256 - 257) นโยบายและการจัดการหรือการบริหารภายในองค์กรก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง การที่องค์กรมีการวางนโยบายที่แน่นอนเกี่ยวกับการจ่ายค่าแรง สวัสดิการผู้ปฏิบัติงาน หรือเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานนำมาคิดตัดสินใจ และทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในการทำงานได้ ผู้บังคับบัญชาก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคล ที่ทำงานมีความพึงพอใจในการทำงานหรือไม่ หัวหน้าแบบต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อ

ผู้ได้บังคับบัญชาไม่เหมือนกัน หัวหน้ามีทักษะในการบริหารงานมากน้อยแค่ไหน รู้หลักมนุษยสัมพันธ์เพียงใด และเมื่อมีปัญหาในการทำงานหัวหน้ามีความสามารถที่จะให้คำแนะนำได้มากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับอนูรัช วิวัฒน์กุล (2544 : 55-67) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ฝูงบิน 602 กองบิน 6 ด้านความมั่นคงในงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับในสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อหน่วยงาน และด้าน โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้ามีระดับขวัญกำลังใจสูง แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานและการปกครองบังคับบัญชามีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน คือในการสั่งการของผู้บังคับบัญชามีการประมุขชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ จากการศึกษาพบว่าระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมจะอยู่ในระดับมากแล้วก็ตาม ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะที่อาจทำให้ผู้ศึกษาท่านอื่นสงสัยคือ จากระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่อยู่ในระดับมากแล้วแต่ทำไมประเด็นของข้อเสนอแนะยังเป็นประเด็นเดิมที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีการปรับปรุง ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2541:138) ได้กล่าวไว้ว่า ในการบริหารงานที่มุ่งหวังความสำเร็จ ขวัญของบุคคลในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญ การที่บุคคลในองค์กรมีขวัญดีจะแสดงออกในควมมีศรัทธาและพอใจในการทำงาน ใ้ความพยายามทำหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด เพื่อให้ได้ผลงานทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนมีการร่วมมือประสานงานที่ดีต่อกัน มีทัศนคติ ทำที่ ความรู้สึกที่ดีในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาพยายามที่จะให้มีขึ้นในองค์การอยู่ตลอดเวลา ขวัญในการทำงานของแต่ละบุคคลจะเกิดขึ้น เมื่อเป้าหมายของกลุ่มโดยทั่วไปได้บรรลุผลสำเร็จและสมาชิกของกลุ่มแต่ละคนมีความสุขและพึงพอใจเกิดขึ้นด้วย คนเรามีความต้องการไม่สิ้นสุด เมื่อได้รับการตอบสนองจากความต้องการอย่างหนึ่งแล้วก็จะเกิดความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปไม่มีวันสิ้นสุด ดังนั้นถึงแม้ว่า ณ ปัจจุบันที่มีการศึกษาระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานจะอยู่ในระดับมาก แต่ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนก็มีความต้องการให้ขวัญกำลังใจดังกล่าวมีความสม่ำเสมอ หรือดีขึ้นกว่าในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการศึกษาระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสนเทศที่จะได้นำเสนอให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อนำไปใช้ปรับปรุง ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น ดังนี้

1.1 การบริหารงานที่มุ่งหวังความสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องสร้างขวัญกำลังใจของบุคคลในองค์กรให้เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ได้ผลงานทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนมีการร่วมมือประสานงานที่ดีต่อกัน มีทัศนคติ ท่าที ความรู้สึกที่ดีในการทำงาน

1.2 เนื่องจากข้าราชการตำรวจมีขวัญและกำลังใจด้านรายได้และผลประโยชน์ที่ต่ำกว่าที่สุด ควรมีการปรับปรุงด้านเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง เงินประจำตำแหน่ง เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีรายได้เพียงพอในการดำรงชีพ ตลอดจนสิทธิต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงิน จะช่วยลดปัญหาการทุจริตหรือประพฤติมิชอบได้ พร้อมกันนี้ควรส่งเสริมให้ครอบครัวข้าราชการตำรวจมีอาชีพเสริมตามความถนัด ปลูกฝังค่านิยมความประหยัดแก่ข้าราชการตำรวจ

1.3 ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจศึกษาต่อในระดับปริญญา โดยจัดทุนการศึกษาเพิ่มให้ทั่วถึง อันเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และนำความรู้กลับมาใช้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน

1.4 เพิ่มงบประมาณจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ เช่น อาหารปีน กระสุนปืน ยานพาหนะต่าง ๆ น้ำมันเชื้อเพลิง ระบบสื่อสารที่ทันสมัยสามารถเชื่อมเครือข่ายถึงกันได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

2.1 เนื่องจากการศึกษาค้างนี้มีเวลาจำกัด การจะศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้ได้คุณภาพอย่างเต็มที่ควรต้องศึกษาแบบเจาะลึกหรือแบบสัมภาษณ์ไปด้วย เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วย

2.2 การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบกับตัวแปรส่วนบุคคลหรือตัวแปรอื่นด้วย